

ด่วนที่สุด

ที่ ฉช ๐๐๑๙/ว ๒๑๗๖

ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา
ถนนเรืองวุฒิ ฉช ๒๔๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน กิจกรรมหลักที่ ๒ พัฒนาหมู่บ้าน
ต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน (การคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๖๔)

เรียน นายอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดฉะเชิงเทรา ด่วนที่สุด ที่ ฉช ๐๐๑๙/ว๑๘๗๑ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบรายงานรายชื่อหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดได้แจ้งให้อำเภอดำเนินการเตรียมความพร้อมในการคัดเลือกหมู่บ้าน/
ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๖๔ พร้อมส่งเสริมและพัฒนาให้มีความพร้อมด้วยกระบวนการกองทุน
แม่ของแผ่นดิน และประเมินหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินที่คัดเลือกไว้ โดยใช้เกณฑ์ตามแบบประเมิน
คัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่เป็นข้อพิจารณาในการประเมิน และส่งรายชื่อให้จังหวัดภายในวันที่
๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ นั้น กรมการพัฒนาชุมชน ได้มีแนวทางคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน
ปี ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นประเด็นเน้นย้ำในเรื่องของการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้จ่ายงบประมาณ
กับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาท หน้าที่ และภารกิจในการส่งเสริมชุมชนในเขตเทศบาล
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

เพื่อให้การดำเนินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุ
วัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด จึงขอให้อำเภอได้โปรดมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการ
ดังนี้

๑. ดำเนินการคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๖๔ พร้อมส่งเสริมและ
พัฒนาให้มีความพร้อมด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และประเมินหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน
ที่คัดเลือกไว้ โดยใช้เกณฑ์ตามแบบประเมินคัดเลือกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่เป็นข้อพิจารณาในการประเมิน
พร้อมทั้งนำเข้าสู่ข้อมูลรายชื่อต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๖๔ ลงในเว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดิน
ของสำนักงาน ป.ป.ส. (www.kongtunmea-oncb.go.th) ให้แล้วเสร็จภายในวันพุธที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒. ส่งรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๖๔ ให้จังหวัดตามแบบ
รายงานฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ภายในวันศุกร์ ที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรันธุ์ ตรีประเสริฐสิน)

พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน
โทร.๐ ๓๘๕๑ ๑๒๓๙
โทรสาร ๐ ๓๘๘๑ ๔๔๔๓

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

การดำเนินงานหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบ

หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้แก่ หมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการพัฒนาตามเกณฑ์การประเมินที่สำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนด และเข้ารับพระราชทานเงินขวัญถุง หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จึงได้ชื่อว่า “หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน”

การส่งเสริมการจัดตั้งหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

๑. คัดเลือกชุมชนเป้าหมาย

๑.๑ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่อยู่ในเขตเทศบาล และไม่เป็นหมู่บ้านเป้าหมายของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.)

๑.๒ พิจารณาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเป็นลำดับแรก

๑.๓ สำนักรวบรวมประวัติของหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนี้

เนื่องจากกองทุนแม่ของแผ่นดิน ถือเป็นกองทุนที่มีความศักดิ์สิทธิ์ หมู่บ้าน/ชุมชนใดที่จะได้รับพระราชทานนั้น จำเป็นจะต้องคัดเลือกเฉพาะหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีคุณภาพไม่ได้เน้นว่าจะต้องมีจำนวนมาก ซึ่งต่อไปนี้เป็นองค์ประกอบหลักที่ใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเข้ารับพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ต่อไปนี้

๑) มีการพัฒนาหรืออบรมผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๒) ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน มีความเข้มแข็ง สามัคคีกัน และมีกิจกรรมที่ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

๓) มีกฎระเบียบหมู่บ้าน/ชุมชนในเรื่องยาเสพติดมีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง

๔) มีการประชุมหารือในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นนิตยโดยเริ่มและเลิกประชุมอย่างพร้อมเพียงกัน

๕) มีการรวมกลุ่มกิจกรรมในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างหลากหลาย

๖) มีการเฝ้าระวังในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างเป็นระบบ และมีการมอบหมายภารกิจที่ชัดเจน

เช่น การจัดเวรยามดูแลความไม่สงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน/ชุมชน

๗) มีการสำรวจปัญหายาเสพติดและยอมรับผลไม่ปิดบัง

๘) มีการจัดกลุ่มกิจกรรมเยาวชน มีเยาวชนเข้าร่วมมาก

๙) มีกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ตรงกับสถานการณ์และสาเหตุของปัญหา

๑๐) มีประชนชาติของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน เห็นชอบต่อการเข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่าง

กว้างขวาง

๑๑) มีกองทุนยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนหรือกองทุนอื่น ๆ ภายในหมู่บ้าน/ชุมชนที่นำมาใช้ในกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยกองทุนที่มีอยู่เหล่านี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบริหารจัดการที่ดี

๑๒) คนในหมู่บ้าน/ชุมชนกระตือรือร้นที่จะไปศึกษาเรียนรู้หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน
แห่งอื่น

๑๓) มีกิจกรรมขยายทุนทางสังคมในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

๑๔) ได้รับรางวัลต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนหลายรางวัล

๑๕) มีการบูรณาการอย่างเข้มแข็งของกลุ่มองค์กรชุมชนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒. ขยายความคิด

๒.๑ ทำความเข้าใจโครงการทุกครัวเรือน (ขั้นที่ ๑ กองทุนแม่)

๒.๒ จัดตั้งคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ขั้นที่ ๒ กองทุนแม่)

๒.๓ รับสมัครครัวเรือนสมาชิกเข้าร่วมโครงการ (ขั้นที่ ๓ กองทุนแม่)

๓. พิชิตปัญหายาเสพติด

- ๓.๑ จัดตั้งกลุ่มชุมชนเข้มแข็ง (ขั้นที่ ๔ กองทุนแม่ฯ)
- ๓.๒ ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด (ขั้นที่ ๕ กองทุนแม่ฯ)
- ๓.๓ จัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหายาเสพติด (ขั้นที่ ๖ กองทุนแม่ฯ)
- ๓.๔ ประชาคมคัดแยกด้วยสันติวิธี (ขั้นที่ ๗ กองทุนแม่ฯ)

๔. รักษาชีวิตชุมชนเข้มแข็ง

- ๔.๑ จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันของสมาชิก (ขั้นที่ ๘ กองทุนแม่ฯ)
- ๔.๒ รับรองครัวเรือนปลอดภัย (ขั้นที่ ๙ กองทุนแม่ฯ)
- ๔.๓ รักษาสถานะของชุมชนเข้มแข็ง (ขั้นที่ ๑๐ กองทุนแม่ฯ)

ตัวชี้วัดหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

การคัดเลือกหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อเข้ารับพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัด ๑๒ ข้อ ดังนี้

๑. ผู้นำเข้มแข็ง มีกิจกรรมรูปธรรม

ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน มีความสำคัญในกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เป็นหมู่บ้านชุมชนที่เข้มแข็ง วิทยากรจะต้องให้องค์ความรู้กับผู้นำชุมชนอย่างทอ้งแท้ เมื่อผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนมีความรู้ฯ ก็จะสามารถกล้าคิด กล้าทำ ในการดำเนินงานตามแนวทาง หรือองค์ความรู้ เพราะฉะนั้น ตัวชี้วัดที่ ๑ เกณฑ์ชี้วัดอยู่ที่ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อที่จะขับเคลื่อนแผนการพัฒนาหมู่บ้านไปตามแผนที่ได้วางไว้ นำไปสู่การเป็นหมู่บ้านชุมชนที่เข้มแข็งต่อไป

๒. สมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความร่วมมือ

การเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกในหมู่บ้านซึ่งเมื่อ ผู้นำคิดแผนงานจะดำเนินการเพียงแคกลุ่มของผู้นำ ย่อมไม่สำเร็จ ต้องอาศัยสมาชิกในหมู่บ้านในการสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม สังเกตได้จากการจัดกิจกรรมในทุก ๆ ด้าน ของหมู่บ้าน/ชุมชน สมาชิกในหมู่บ้านให้ความร่วมมือกันหรือไม่

๓. ประชุมหารือในหมู่บ้าน/ชุมชนในเรื่องยาเสพติดอยู่เป็นประจำน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อร่วมแก้ไขปัญหา

การแก้ไขปัญหายาของหมู่บ้าน/ชุมชน มีความจำเป็นที่จะต้องให้หมู่บ้าน/ชุมชน ได้รู้ปัญหาของชุมชน อย่างแท้จริง โดยการประชุมหารือในหมู่บ้าน/ชุมชน นำปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน มาหารือ เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันแก้ไขปัญหา ของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด จะต้องมีการบันทึกการประชุมแนวทางแก้ไขปัญหายาของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิง

๔. กิจกรรมในหมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินการโดยยึดหลักการพึ่งตนเอง

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีหลักพิจารณาอยู่

- กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นมอองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคง และ ความยั่งยืน ของการพัฒนา

- คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับโดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

- คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

ในการขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน หลักเศรษฐกิจพอเพียงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเมื่อทุกครัวเรือนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง พออยู่พอกิน สมาชิกในครัวเรือนก็จะไม่ไปยุ่งกับยาเสพติด

๕. มีกฎหมายสังคมเรื่องยาเสพติดและมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง

การแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมาตราทางสังคม มาใช้กับสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชน เพราะ เป็นการแก้ไขปัญหายาของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยสันติวิธี เพราะฉะนั้น หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จะต้องนำมาตรการสังคมมาใช้ มีการปรับปรุงมาตรการทางสังคมให้เป็นปัจจุบัน สมาชิกในหมู่บ้านจะต้องมีส่วนร่วมในการตั้งกฎชุมชน

๖. มีกลไกเฝ้าระวังยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายภารกิจที่ชัดเจน

หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นการฝึกให้ชุมชนได้ดูแลชุมชน กำหนดมาตรการการเฝ้าระวังปัญหาของชุมชนในทุก ๆ ด้าน โดยนำกำลังประชาชนที่มีอยู่ เช่น ชม., อปพร. ฯลฯ เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๗. มีการค้นหาผู้เสพ ผู้ค้า อยู่เสมอโดยไม่ปิดบัง

หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการประชาคมค้นหาปัญหายาเสพติดอยู่เสมอ ซึ่งจะตรงกับขั้นตอนที่ ๗ ของการขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อหาวิธีการในการร่วมกันแก้ไขปัญหายา เป็นตัวชี้วัดที่ต้องมีผลการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

๘. มีกิจกรรมป้องกัน/แก้ไขปัญหายาเสพติด

กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สามารถดำเนินการได้หลาย ๆ กิจกรรม ในวันสำคัญต่าง ๆ หรือการคิดริเริ่มของผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน นำสมาชิกในหมู่บ้าน เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก เรื่องปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นตัวชี้วัดที่ต้องมีผลการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

๙. กิจกรรมประชาคมติคนในหมู่บ้าน/ชุมชนยินดีเข้าร่วม

การจะสมัครเข้าร่วมโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องทำประชาคมติของคนในชุมชน ว่าเห็นชอบเข้าร่วมเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพราะการดำเนินงานการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม จะดำเนินงานเฉพาะผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนไม่ได้ จะต้องอาศัยคนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความร่วมมือเป็นตัวชี้วัดที่ต้องมีผลการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

๑๐. มีการจัดตั้งกองทุนยาเสพติดของหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีการบริหารจัดการกองทุนด้วยความเรียบร้อย

การจัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นทุนศรัทธา ที่จะร่วมกันจัดตั้งกองทุนฯ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นกองทุนในการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรองรับทุนศักดิ์สิทธิ์ เป็นตัวชี้วัดที่ต้องมีผลการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

๑๑. มีการบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้สูงอายุ ฯลฯ

มีความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ที่อยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เข้มแข็ง เป็นรูปธรรม

๑๒. มีกิจกรรมแสดงความจงรักภักดีอย่างสม่ำเสมอ

หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ต้องมีกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี อย่างเป็นรูปธรรม มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ อยู่เป็นประจำ คนในหมู่บ้านมีความสำนึกในสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์

ข้อเน้นย้ำ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ได้แก่ ข้อ ๗, ๘, ๙, ๑๐

